

הלכות עירובין שפמי-שצא

בכלים ששבתו בתוכו אבל כלים ששבתו בבית אסור להוציאם לתוכו כמו שנתבאר בס' ש"ח^א ושע"ב^ב:

שצא מבני שצדו אחד נכרי וצדו אחד ישראל וכו' כ' סעיפים:

א מבני שדרים בו נכרי וישראל אחד שמוטר למלטל במבוי כמו שיתבאר בס' שצ"א^א ויש בית אחד אצל ביתו של זה ואינו פתוח למבוי זה אלא למבוי אחר או לרשות הרבים ויש הלון בינו לישראל הדר במבוי זה אינו יכול לערב עמו ע"י החלון שבניהם כדי להוציא כליו למבוי זה דרך ביתו של זה הפתוח למבוי זה^ב לפי שאסור לעשות סיוע ליחיד הדר עם נכרי^ג כמו שנתבאר בס' שפ"ב^ד ואפילו אם ישראלים רבים דרים בחצר אחת הרי הם כחיד לענין מלטול במבוי^ה כמו שיתבאר בס' שצ"א אבל אם יש פתח ביניהם יכול לערב עמו כמו שנתבאר בס' שפ"ב:

ב מבוי שדרים בו ישראלים ונכרי בענין שהנכרי אסור עליהם במבוי ויש הלונות פתוחות בשכונות הישראלים מבית לבית או מחצר לחצר ועירבו יחד ע"י החלונות שבניהם אף על פי שנגעו כאנשי בית אחד ומותרים להוציא ולהכניס דרך הלונות מבית לבית ומחצר לחצר הרי אלו אסורים להשתמש במבוי דרך פתוחים^ו עד שישכרו מן הנכרי^ז שע"י עירוב אינן נעשים כחיד במקום נכרי כמו שנתבאר בס' שפ"ב^ח:

שצא דין ביטול רשות לאותן ששבתו לערב וכו' ג' סעיפים:

א ככל משפטי ביטול למי ששבת ולא עירב בחצירו כן הוא במבוי שאם שכחה חצר אחת ולא נשתתפה מכסתלת רשותה לשאר בני המבוי או הם לה^א וכשהיא מכסתלת להם היא נעשית כאורה אצלם אע"פ שיש בה דיוורים הרבה^ב ואין הרבים נעשים אורחים^ג מכל מקום לענין מלטול במבוי כל הדיוורים שבחצר נחשבים כדירה אחת^ד כיון שכולם יוצאים למבוי בפתח אחד דהיינו בפתח החצר ובפתח זה הוא שאוסרים במבוי^ה ולכן נעשית החצר לענין לאסור במבוי כאלו הוא בית אחד שדרים בו רבים^ו.

לפיכך ככל משפטי ישראל עם הנכרי בחצר כן הוא במבוי או בעיר המוקפת חומה שאין איסור למלטל במבוי או בעיר של נכרים עד שיהיו שתי הצירות של ישראל פתוחות לתוכן

ח משא"כ כשיש להם רק פתח אחד למבוי, כדלקמן סי' ט
ט רב שם פירוש הרמב"ם פ"ה ה"ה, שו"ע סי"ב
י ספק כב – לענין חצר.

י וז"ל ס"ק א [בפחות מבית סאתים שלא הוקף לדירה, ובבית].
יא במעקף ר [בפחות מבית סאתים שלא הוקף לדירה, ובבית].
יב ספק א [בבית].

סימן שצא

- א** סוד ושור'ע ס"א.
ב ביאור דברי הגור תש"ע, לישב קשיית המ"ו ס"ק א ושאר אדרונים. וראה מ"מ וציונים.
ג סדלעיל סי' שפ ס"ה.
ד ר"י בתוס' ע"ד, ב ד"ה מבוי. דא"ש פ"ו ס"א [לענין נכרי דלקמן] וז"ל לעיל סי' שצ ס"א. מור ושור'ע שם [לענין בשול].
ה משא"כ כשיש בכל חצר פתח למבוי (אף שעירובי יחד), כדלעיל סי' שצ ס"ב וש"נ.
ו תוס' רא"ש שם, ובדלעיל סי' שפ סוף ס"א [לענין נכרי].

סימן שצב

- א** ספק א.
ב רב ע"ד, ב דפרש"י שם ר"ה אין מערבין ותוס' שם מבוי. מור ושור'ע ס"א.
ג דא"ש פ"ו ס"א.
ד ספק כו – לענין חצר.
ה ר"י בתוס' שם. רא"ש פ"ו ס"א. מור ושור'ע סי' שצא ס"א, וראה ה"י צ"צ ס"ב.
ו ספק א.
ז ר"י בתוס' ורא"ש שם. ידעה הא' במור ושור'ע שם.

הלכות עירובין שצא

והן אוסרות זו על זו ואי צריך לשכור מן הנכרים אבל בחצר אחת של ישראל אפילו יש בה הרבה בתים הם חשובים כחוד לענין מלטול בעיר ואין צריך לשכור מן הנכרים.

והוא שתהא העיר מוקפת לדירה כומו שנתבאר בסי' ג' וסתם עיירות מוקפות לדירה שבוניו בתים תתלה ואחר כך מקיפים אותם אבל סתם מבצרים (שקרוין שלא"י) אינן מוקפים לדירה:

ב כשיש בעיר ב' חצרות של בתי ישראל צריכים לשכור מכל הצד וחצר של נכרי ואין מועיל מה שישכרו משר העיר.

כמה הדברים אמורים בשר שאין הבתים שלו וגם אין לו רשות להשתמש בכתי בני העיר כלל ואפילו בשעת מלחמה^י שצריך להושיב אנשי המלחמה וכלי המלחמה וכלי מלחמתם בכתי בני העיר אינו נעשה על פי השר אלא על פי עצה והנהגת יועצי המדינה^י כמנהג קצת עיירות שאין למלך ולשר עליהם שררה ושולטנות כי אם לגבות מיסים ודועים ולשפוט משפטיהם אבל שאר צרכי העיר אינם נעשים רק על פי יועצי המדינה ומנהיגיה^י אבל עיירות שצרכיהן אינם נעשים אלא על פי המלך או השר והנהגתם על פי הממונים שלהם ודאי ששכירות מהשר ההוא^י או מהממונה או אפילו משכירו ולקטו^י (שבביתו^י) מועיל שהרי יש לו רשות להושיב אנשיו וכלי מלחמתם בכתי בני העיר בשעת מלחמה שלא מדעתם^י וכל מי שיש לו רשות להניח הפצו בבית הנכרי או בחצרו נעשה כשכירו ולקטו ויכול להשכיר רשותו שלא מדעתו ואפילו שכירו ולקטו של זה הנעשה כשכירו ולקטו יכול להשכיר כומו שנתבאר בסימן שפ"ב^כ:

ג ישראלים הדרים בחצר אחת בעיר של נכרים המוקפת הומה ועברו ישראלים אחרים דרך שם ונתאכנו בחצר אחרת של נכרי אינם אוסרים בעיר עד לאחר ל' יום^כ כומו שנתבאר בסימן ש"ע^כ באורה שנתארח בחצר אלא שהאורחים יש אמורים^כ שהם אסורים למלטל מחצרון למבוי שישראל הדר בעיר אוסר עליהם כל מבואות העיר ממעם שנתבאר שם.

אבל ישראל אחד הדר בחצר שדרים בה נכרים מותר לישראל אחר שאינו מתאכסן בחצר זו להוציא ולהכניס מבתי הנכרי או מבית הישראל לחצר^כ ואין ישראל הדר שם אוסר עליו הואיל והוא אינו שוכת כלל בחצר זו ואורח גמור הוא אצל זה^כ:

יח שו"ת ריב"ש סי' תמו. כ"ג (כשמס דרדו רבי יצחק, ושכן נהגו בכמה עיירות) וש"ע שם.
 יט וכן לעיל בחלת המעקה "בבתי בני העיר", ולקמן בסוף המעקה "או בחצירו". וראה לעיל סי' שפב סי"ד וש"ג.
 כ ראה שו"ת צ"צ ה"ל"מ סי' נגז אות ב.
 כא סוף מעוף ד', וראה שם סי' י"ג, שגם אם אוכל פרס ממצלף דרי הוא כשכיר ולקטו.
 כב תרומת הדשן סי' עג. ב"י ד"ה ישראל תרד יחיד. ש"ע סי"ג.
 כג מעוף ב.
 כד מודרכי רמז תקנ. ת"א ס"ק ב.
 כה ברייתא טו, א כראב"י. ע"י ב"י סו"ס י"ט פ"ג.
 כו תרומת הדשן שם, ממשמעות רש"י מג, מע"ב. וראה לעיל שם, שגם משביל הבית יכול למלףו תוך משך הזמן שקבעו, לדברי הכל אינו אוסר.

ז רא"ש שם. מור וש"ע שם. ס"ק ס"ב.
 ח ב"י ד"ה דבר פשוט. ש"ע שם.
 ט מעוף גג.
 י ראה גם לקמן סי' תא ס"ב לענין מבואות.
 יא מסקי עירובין למדרים מרובצמורג סי' קד. רא"ש פ"ג סי' י"ג. מור סי' תא. שו"ע שם. ס"ז ס"ק ג (שלא פסקין בה כרמ"א ס"א).
 יב ט"ז שם.
 יג מדרים מרובצמורג בתשכ"ג סי' עה. הובא במודרכי רמז תקנ. מור וש"ע סי' א.
 יד ב"י ד"ה ונ"ש רכינו ואין מספיק. ש"ע שם.
 טו כ"ז שם. מ"א ס"ק א.
 טז כ"ז שם.
 יז כ"ז שם. ש"ע שם.